HAFTALIK GELİŞMELER (14-20 Kasım 2026)

TÜRKİYE

- Avrupa Birliği (AB) tarafından ülkemizin yanı sıra Hindistan, Japonya, Çin, Tayvan ve Vietnam menşeli **"soğuk haddelenmiş sac" ithalatına karşı** yürütülen antidamping soruşturması **16 Kasım 2026** tarihinde **AB Resmi Gazetesi'nde yayımlandı.** Nihai karara göre, **ihracatçılarımız için %3 ila %7,8 arasında değişen oranlarda dampinge karşı önlem uygulanmasına** karar verildi. Detay için: AB Resmi Gazetesi

- Türkiye'de **ücretli çalışan sayısı, eylül ayında** geçen yılın aynı dönemine **göre %1,7 artarak** 16 milyon 448 bin 397 kişiye ulaştı. **Sanayi sektöründe istihdam yıllık %1,2 azalırken,** inşaatta %2, ticaret-hizmet sektöründe ise %3 artış kaydedildi.

- TÜİK istatistiklerine göre; **işsizlik oranı** mevsimsellikten arındırılmış olarak yılın üçüncü çeyreğinde **çeyreklik bazda 0,1 puan artışla %8,1'e yükseldi**. İşgücüne katılma oranı ise 0,2 puan azalışla %52,6 değerini aldı. Atıl işgücü oranı ise 1,0 puanlık artışla %30,9 seviyesinde gerçekleşti. **İstihdam edilenlerin sayısı bir önceki çeyreğe göre 62 bin kişi azaldı.** Sektörel bazda bakıldığında; istihdam hizmet ve inşaat sektörlerinde sırasıyla 120 bin ve 9 bin kişi artarken, **sanayide 133 bin azaldı.** Tarımda ise 58 bin kişi geriledi. Bültenin tamamına erişmek için tıklayınız.

- Avrupa Komisyonu, **Türkiye'nin 2026 büyüme tahminini %3'ten %2,8'e, 2027 beklentisini ise %4'ten %3,5'e** düşürdü. Komisyon, Türkiye'nin 2026 yılı enflasyon tahminini %28,3'ten %31,2'ye çıkardı. 2027 yılı beklentisi ise %20,1'den %26'ya yükseltildi.

- **Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2026 yılı ekim ayına ilişkin merkezi yönetim bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı.** Bütçe, ekimde 481 milyar 91 milyon lira açık verirken, ocak-ekim dönemindeki toplam açık 2 trilyon 321 milyar 421 milyon liraya ulaştı. Ekimde bütçe gelirleri geçen yılın aynı ayına kıyasla %13,2 artarak 1 trilyon 298 milyar 285 milyon liraya yükseldi. Aynı dönemde bütçe giderleri ise %29,9 artışla 1 trilyon 779 milyar 376 milyon lira oldu.

- TÜİK'in **"Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Ekim 2026"** bültenine göre; Tarım-ÜFE'de (2020=100), 2026 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %1,02 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,12 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,69 artış ve **on iki aylık ortalamalara göre %27,64 artış gerçekleşti.** Bültenin tamamına erişmek için tıklayınız.

- TÜİK **"Tüketici Güven Endeksi, Kasım 2026"** bültenine göre; Tüketici güven endeksi, Ekim ayında 84,8 iken Kasım ayında %2,4 oranında artarak 86,8 oldu. Bültenin tamamı için tıklayınız.

- TÜİK **"Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi, Ekim 2026"** bültenine göre; YD-ÜFE 2026 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %0,75 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %29,66 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %33,45 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %33,17 artış gösterdi. Bültenin tamamına erişmek için tıklayınız.

- KIZILELMA, test aşamasını geride bırakarak göreve başladı. **İlk 3 uçağın teslimatıyla Türkiye, insansız savaş uçağını envanterine alan ilk ülke oldu.**

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) **"Akaryakıt Fiyatlarının Takibine İlişkin Kurul Kararında Değişiklik Yapılmasına Dair Kurul Kararı"** Resmi Gazete'de (20 Kasım 2026/33436 sayılı) yayımlandı. Buna göre, rafinerici lisansı sahiplerinin akaryakıt satış fiyatının takibinde Platts European Market Scan'de CIF MED (Genova/Lavera) başlığı altında dolar/ton cinsinden yayımlanan günlük fiyat ortalamasının TCMB tarafından açıklanan döviz satış kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmiş olan tutarı dikkate alınacak. Kararda, söz konusu tutarın litre başına Türk lirası değerinin hesaplanmasında motorin için 0,845 ton/metreküp, benzin için ise 0,775'ten 0,755 ton/metreküpe düşürülen yoğunluk değerinin esas alınacağı kaydedildi.

DÜNYA

- **OECD'nin öncü tahminlerine göre:**
  - OECD bölgesinde **yıllık büyüme %1,9 seviyesinde** kaldı.
  - OECD ülkelerinde **GSYH büyümesi 2026'nın üçüncü çeyreğinde %0,6** oldu. İkinci çeyrekte bu oran %0,7 idi. **G7 ekonomilerinde büyüme %0,5 ile** aynı seviyede kaldı.
  - Verisi açıklanan **27 OECD ülkesinin 21'inde büyüme kaydedilirken, 4 ülkede değişim olmadı, 2 ülkede daralma** görüldü.
  - Almanya'da büyüme %0,3'ten %0,2'ye, Kanada'da %0,8'den %0,3'e geriledi.

  Detay için tıklayınız

- Dünya Bankası'nın **Finance and Prosperity 2026 raporu ve eşlik eden KOBİ finansmanı çalışması**, gelişmekte olan ekonomilerde mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin önemli bir finansman açığıyla karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor. Öne çıkan veriler:
  - Gelişmekte olan ekonomilerde KOBİ'lerin kredi ve finansman ihtiyacı ile mevcut kaynaklar arasındaki **açık 4 trilyon dolar** seviyesinde.
  - Bu ekonomilerde **KOBİ'ler işletmelerin yaklaşık %90'ını** oluşturuyor ve **çalışanların %75'ini** istihdam ediyor.
  - Resmî kredi kullanabilen işletmelerde istihdamın ortalama %12, satış ve kârların ise yaklaşık %18 daha yüksek olduğu belirtiliyor.
  - Önümüzdeki 10–15 yılda gelişmekte olan ülkelerde 1,2 milyar genç çalışma çağına ulaşacak.
  - Dünya Bankası, finansmana erişimin iyileştirilmesi için dijital veri altyapısı, fintech çözümleri, özel sektör yatırımları ve finansal düzenlemelerin sadeleştirilmesini öne çıkarıyor.

  Rapora ulaşmak için tıklayınız.

- **IEA Başkanı Fatih Birol, Hürmüz Boğazı'ndaki arz kesintisinin küresel enerji piyasalarında benzeri görülmemiş bir şoka yol açtığını belirterek**, krizin enerji dünyasını kalıcı biçimde değiştirebileceğini ifade etti. Birol, enerji sektörü ve küresel ekonominin dayanıklılık göstermesine rağmen **krizin uzaması halinde etkilerinin derinleşeceği uyarısında bulundu.** Ülkelerin enerji güvenliğini güçlendirmek, arz kırılganlıklarını azaltmak ve maliyetleri düşürmek amacıyla stratejilerini yeniden gözden geçirdiğini kaydetti.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre; **Avro Bölgesi'nde** mevsimsellikten arındırılmış **sanayi üretimi Eylül'de aylık bazda %0,2 artarken yıllık bazda ise %1,5 azaldı. AB'de ise** sanayi üretimi **Eylül'de aylık bazda %0,5 yükselirken yıllık bazda %0,8 geriledi.** Eylül'de AB ülkeleri arasında sanayi üretiminde aylık bazda **en fazla artış %3,7 ile Danimarka'da,** %2,9 ile Polonya'da ve %2,7 ile Çekya ve Slovakya'da gerçekleşti. En fazla düşüş ise %5,5 ile İrlanda'da, %3,8 ile Lüksemburg'da ve %2,6 ile Romanya'da kaydedildi.

  Avro Bölgesi'nde mevsimsellikten arındırılmış **GSYH de, yılın üçüncü çeyreğinde ikinci çeyreğe kıyasla %0,4 arttı.** GSYH, üçüncü çeyrekte geçen yılın aynı dönemine kıyasla da %1,3 yükseldi. **AB'de ise** mevsimsellikten arındırılmış GSYH, **üçüncü çeyrekte çeyreklik bazda %0,5, yıllık bazda %1,5 arttı.** GSYH, üçüncü çeyrekte önceki çeyreğe kıyasla Almanya'da %0,2 ve İspanya'da %0,6 artarken, Fransa'da %0,1 geriledi. İtalya ekonomisi ise aynı dönemde değişim göstermedi. Yıllık bazda GSYH, İspanya'da %2,7, Almanya'da %1,2 ve İtalya'da % 0,8 yükselirken, Fransa'da %0,1 düştü.

- Avro Bölgesi'nde **TÜFE ekimde aylık %0,5 artarken, yıllık artış oranı %3,8'den %4,0'e yükseldi**. **Yıllık enflasyon Eylül 2023'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.** Ekim ayında da en yüksek yıllık artış enerji kaleminde görüldü (ağustos: %14,3, eylül: %19,0, ekim: %21,0). Bunu sırasıyla hizmetler (%3,2→3,3), gıda, alkol ve tütün (%1,3→%1,5) ile enerji dışı sanayi ürünleri (%1,1→1,2) izledi. Gıda ve enerji hariç enflasyonda yıllık artış %2,5'ten %2,6'ya yükseldi.

- **Avrupa Birliği'nin Birlik dışından yaptığı ithalat** ocak-eylül döneminde **%9,8 artarak 2,09 trilyon euroya** ulaşırken, Türkiye'den yapılan ithalat yaklaşık 75,5 milyar euroda kaldı. **Türkiye'nin dokuz aylık ithalattan aldığı pay %3,6 oldu**. AB'nin ithalatı eylülde %17,9 artmasına rağmen Türkiye'den yapılan alımlar %0,1 geriledi. Çin, Güney Kore ve Hindistan'ın çift haneli büyüme kaydettiği Avrupa pazarında Türkiye'nin payı %3,9'dan %3,3'e düştü.

- **Avrupa Komisyonu**, 18 Kasım 2026'da sunduğu **"Avrupa için İleri Malzemeler"** girişimiyle, yeni malzemelerin araştırma aşamasından endüstriyel üretime ve pazara geçişini hızlandırmayı hedefliyor. 2024 yılında açıklanan stratejiyi geliştiren girişim, enerji, ulaşım, elektronik, inşaat, sağlık, havacılık ve savunma gibi alanlarda Avrupa'nın üretim kapasitesini ve rekabet gücünü artırmayı amaçlıyor. **Komisyon, 2035'e kadar ileri malzeme araştırma ve inovasyon yatırımlarının ve AB merkezli girişimlerin sayısının en az %20 artırılmasını öneriyor**. Üye ülkeler arasında yatırım, test altyapısı, dijitalleşme ve nitelikli iş gücü konularında koordinasyonun güçlendirilmesi de planlanıyor.

- **Avrupa Komisyonu**'nun 17 Kasım 2026 tarihli **Sonbahar Ekonomik Tahminleri** raporuna göre; göre **Almanya**'da 2026'da **%1,3** büyüme beklenirken, büyümenin 2027'de **%1'e** ve 2028'de **%0,7'ye gerilemesi** öngörülüyor. 2027'de savunma ve altyapı harcamaları ile küresel yapay zekâ yatırımlarının ihracata katkı sağlaması bekleniyor. Buna karşılık yüksek enerji ve iş gücü maliyetleri özel sektör yatırımlarını sınırlıyor. Komisyonun raporundaki en dikkat çekici bölümlerden biri **Çin'in dış ticaret performansı**. **Çin'in** 2025'te 1,19 trilyon dolara ulaşan **mal ticareti fazlasının 2026'da yeni bir rekor kırması bekleniyor**. 2026'nın ilk dokuz ayında ABD'nin Çin ihracatındaki payı %10,2'ye gerilerken, Doğu Asya ve ASEAN'ın payı yükseldi. Çin'in AB ithalatındaki payı ise 2026'nın ilk sekiz ayında ortalama %9,5'e ulaştı.

  Raporda öne çıkan bir diğer husus ise **Çin'in sanayi ihracatındaki rekabet gücü ve AB pazarındaki konumu**na ilişkin komisyonun tespitleri:
  - Çin'in AB ithalatındaki payı artmaya devam ediyor.
  - Çin'in AB'ye ihracat artışında yapay zekâ, yarı iletkenler ve yeni enerji ürünleri önemli rol oynuyor.
  - Çin'in AB'ye makine ve ekipman ihracatındaki payı 2022'de yaklaşık %15,5 iken 2026'nın ilk sekiz ayında yaklaşık %13,8 düzeyinde. Buna rağmen makine ve ekipman, Çin'in AB pazarındaki en güçlü ürün gruplarından biri olmayı sürdürüyor.
  - Çin'in elektrikli makine ve makine-ekipman ithalatı da 2026'nın ilk dokuz ayında sırasıyla %47 ve %48 artmış. Komisyon bunu büyük ölçüde yapay zekâ altyapısı ve veri merkezleri için gerekli girdilere bağlıyor.

  Rapora ulaşmak için lütfen tıklayınız.

ALMANYA

- Almanya Bakanlar Kurulu, **işletmelere istihdam süreçlerinde esneklik kazandırmayı ve çalışanların yönetime katılım haklarını güçlendirmeyi amaçlayan çalışma mevzuatı tasarısını 18 Kasım 2026'da kabul etti**. Tasarı, gerekçe gösterilmeksizin belirli süreli iş sözleşmesi yapılabilmesine ilişkin imkânların 2030 sonuna kadar genişletilmesini, sözleşmelerin şekil şartlarının sadeleştirilmesini ve çok yüksek gelirli çalışanların iş sözleşmelerinin tazminat karşılığında mahkeme yoluyla sona erdirilmesinin kolaylaştırılmasını öngörüyor. Ayrıca **Avrupa**

Şirketi (SE) statüsü üzerinden çalışanların yönetime katılım haklarının aşılmasının önlenmesi ve bazı sektörlerde pazar ve resmî tatil günlerinde çalışma imkânlarının genişletilmesi planlanıyor.

- **ZEW Ekonomik Beklentiler Endeks**i kasım ayında ekimdeki 28,1 puandan **35,6** puana yükseldi. Piyasa beklentisi 28,3 puan seviyesindeydi. Mevcut ekonomik duruma ilişkin gösterge de -35,9'dan -33,2 puana yükselerek Nisan 2023'ten bu yana en iyi seviyesine ulaştı.

- **Almanya imalat sanayisinin reel sipariş stoku** eylül ayında bir önceki aya göre %0,8, **geçen yılın aynı ayına göre ise %11,2 arttı.** Artışta **özellikle makine imalatı ve otomotiv sektörleri etkili oldu:**
    - Makine imalatı sipariş stoku aylık %1,4 arttı.
    - Otomotiv sektöründe artış %1,9 oldu.
    - Yurt içi sipariş stoku %1,4, yurt dışı sipariş stoku %0,5 yükseldi.
    - Sermaye malları üreticilerinin sipariş stoku %0,9 arttı.
    - Siparişlerin mevcut üretim temposuyla karşılanma süresi 9 aydan 8,9 aya geriledi.

- Almanya, **büyüme ve rekabet gücünü artırmak için 12 başlıkta ekonomik reform çalışması** başlatıyor. **Maliye Bakanı Klingbeil'in 2 Aralık'ta açacağı süreçte öneriler 2035'i hedefleyecek; raporun 2028'de yayımlanması planlanıyor.** Dünyanın farklı ülkelerinden ekonomistlerin katılacağı girişimde, ekonomik büyümenin nasıl sürdürülebilir hâle getirileceği ve kamu maliyesinin bu süreçte nasıl bir rol üstlenmesi gerektiği değerlendirilecek. Maliye Bakanlığının üzerinde çalıştığı 12 başlık arasında vergi ve maliye politikası, yatırımlar ve iç talep, sanayi politikası, enerji ve iklim dönüşümü, dış ticaret ve ekonomik bağımsızlık bulunuyor. Konut politikaları ve yerel altyapı yatırımları da çalışma kapsamına alındı. Nihai raporun 2028 yılında yayımlanması planlanıyor.

ABD

- ABD Ticaret Bakanlığı, **gelişmiş yapay zeka çiplerine ve sunucularına üçüncü ülkelerdeki veri merkezleri üzerinden uzaktan erişim sağlanarak ihracat kısıtlamalarının aşılmasını önlemek amacıyla yeni kurallar** getirdi. Düzenlemeyle **bazı ülkelere çip sevkiyatı için lisans şartı genişletilirken veri merkezlerine müşterileri hakkında kapsamlı inceleme yükümlülüğü** getirildi. Mevcut lisans gereksinimlerine ek olarak, normalden daha yüksek bir yönlendirme riski taşıyan E**ndonezya, Malezya, Singapur, Tayland ve Brezilya'ya** gelişmiş çipleri ihraç etmek, yeniden ihraç etmek veya ülke içinde transfer etmek için lisans alınması gerekecek.

- **ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, APEC Zirvesi kapsamında ilk kez üçlü görüşmede bir araya geldi**. Ukrayna Savaşı, İran ve nükleer silahların kontrolü gibi kritik başlıkların ele alındığı zirvede Şi "Dünyanın istikrarı, büyük ülkeler arasındaki barışa bağlı" mesajını verdi. ABD Başkanı Trump da toplantının başında yaptığı açıklamada, Şi'ye ev sahipliği için teşekkür ederek "Bu seyahatimde, ABD, Rusya ve Çin liderleri arasındaki ilk üçlü toplantıyı gerçekleştirme fırsatı bulmaktan dolayı son derece memnunum. Şu an tarih yazıyoruz. Üçümüzün konuşacağı çok şey var ve şimdiden pek çok konuyu ele aldık." ifadelerini kullandı.

- Claude'un geliştiricisi **Anthropic, halka arzda hisse fiyatını 83 dolara yükselterek 81,34 milyar dolarlık satış büyüklüğüne ulaştı.** Wall Street tarihinin en büyük halka arzına imza atan Anthropic'in değeri yaklaşık 1,5 trilyon dolara çıkarken, İşlemin büyüklüğü, haziran ayında halka açılan SpaceX'in rekorunu geride bıraktı.

- Kaliforniya Başsavcılığı, **Nvidia'ya Çin'e gelişmiş çip veya gizli bilgi aktarılıp aktarılmadığını araştırmak için resmî celp gönderdi**. Kaliforniya Adalet Bakanlığı, Nvidia'nın gelişmiş yarı iletkenlerinin veya gizli şirket bilgilerinin Çin'e ulaşıp ulaşmadığını incelerken, şirketin yatırımcıları yanıltıp yanıltmadığı da inceleniyor.

DİĞER ÜLKELER

- **Çin'de perakende satışlar** ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre **%0,4 arttı ve artışta eylül ayına göre belirgin şekilde yavaşlama görüldü. Sanayi üretimi** ise **üç ayın ardından ilk kez ivme kaybederek yıllık bazda %4,8 büyüdü. Yatırım tarafındaki daralma da** beklentileri aştı. **Sabit sermaye yatırımları,** 2026'nın ocak-ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre **%8,1 geriledi.** Ekonomistler yatırımlarda %7 düşüş öngörüyordu.

- **Umman, "**Greater Makarem" imtiyaz sahasında yeni **sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)** kaynakları aramak üzere, **Umman-ABD ortak girişimiyle** bir anlaşma imzaladı. Devlete ait Energy Oman ile ABD'li enerji devi ExxonMobil arasında imzalanan imtiyaz anlaşması kapsamında, proje için **başlangıçta 400 milyon doların üzerinde bir yatırım** yapılacak.

- **Mısır Bakanlar Kurulu Bilgi Ofisi'nin açıklamasına göre**, Dubai merkezli AMEA Power'ın Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin El-Nevais, çarşamba günü Kahire'de, aralarında PowerChina HuaDong'un da bulunduğu bir şirketler konsorsiyumuyla **rüzgâr enerjisi santrali projesinin ikinci aşaması (Amunet 2) için sözleşme imzaladı.** Mısır Hükümeti, **2030 yılına kadar güneş ve rüzgâr enerjisi kapasitesini dört katından fazla artırmayı hedefliyor**. El-Nevais, Amunet 2 projesinin **650 milyon dolarlık bir yatırımı kapsadığını** belirtti. Söz konusu projelerin tamamı hayata geçtiğinde **toplam 1.000 megavatlık bir enerji kapasitesi sağlanmış olacak.**

- **IMF, BAE'ye** ilişkin **tahminini büyüme yönünde revize ederek 2026 projeksiyonu -%4 iken +%0,2'ye güncelledi.** Bu öngörü, IMF'nin ekim ayında yaptığı ve BAE ekonomisinin 2026 yılında yaklaşık %4 oranında daralacağını öngören tahminine kıyasla önemli bir yukarı yönlü revizyon anlamına geliyor. Enerji dışı GSYH'nin 2026 yılında %0,5 oranında daralabileceği, ardından gelecek yıl %5,4 oranında büyüme kaydedebileceği tahmin ediliyor. Bununla birlikte IMF, bölgedeki ciddi belirsizliklerin ekonomik görünüm üzerinde gölge oluşturmaya devam ettiğini vurguladı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **COP31'de Uyum Fonu için yeni finansman taahhütleri açıklandı.** Gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ülkelere iklim değişikliğinin etkilerine karşı finansman sağlanması için oluşturulan Uyum Fonu'na bazı ülkeler hiçbir taahhütte bulunmazken, **fona sadece 50,2 milyon dolar katkı** sağlandı. Buna göre, **Fransa, İtalya, İngiltere, ABD, Kanada ve Avustralya fon için finansman taahhüdünde bulunmadı.**

- **Avrupa Komisyonu, Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM/CBAM)** kapsamında **AB dışı ülkelerde fiilen ödenen karbon fiyatlarının mahsup edilmesine yönelik kuralları belirleyen Uygulama Tüzüğü'nü** yayımladı. Üçüncü bir ülkede faaliyet gösteren işletmelerin mevcutta bir karbon fiyatı ödemiş olduğu durumlarda, Uygulama Tüzüğü'nde yer alan kurallara göre SKDM mali yükümlülüğünden düşürülecek. Uygulama Tüzüğü'nde; mahsupların talep yöntemi, gereken kanıt belgeler, kanıtların ulusal bir akreditasyon kuruluşu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir kişi tarafından onaylanma yöntemi, ödenen karbon fiyatının beyan edilen ürünlerin gömülü emisyonlarına nasıl atfedileceği ve teslim edilecek SKDM (CBAM) sertifikası sayısında indirime dönüştürülmesi açıklanıyor. Tüzüğün tam metni için tıklayınız. Uygulama Tüzüğü

- **Bursa Teknik Üniversitesi (BTÜ) akademisyenlerince**, gemi gövdelerinde oluşan, hem denizleri kirleten hem de küresel ısınmayı tetikleyen **"biofouling" (kekomoz) tehlikesine dikkati çekmek için proje hazırlandı.** Proje, **COP31 kapsamında düzenlenen panelde** sunuldu. BTÜ AR-GE'den Sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sinan Uyanık Türkiye Afetle Mücadele Vakfı ile hazırladıkları projenin, deniz taşımacılığında gemi gövdelerine yapışarak biyolojik kirlenmeye neden olan ve halk arasında "kekomoz", literatürde ise "biofouling" olarak bilinen canlılarla mücadeleye yönelik olduğunu dile getirdi. Kekomozun hem deniz ekosistemini bozduğunu hem de küresel ısınmayı etkilediğini belirten Uyanık, gemi gövdelerini bu canlılardan korumak için uygulanan mevcut yöntemlerin de deniz kirliliğine neden olduğunu ifade etti.

- **Fransa ve Brezilya öncülüğünde**, ülkelerin ulusal iklim planlarındaki okyanus taahhütlerini uygulamaya geçirmelerine destek verecek **Blue NDC Uygulama Görev Gücü, 17 Kasım'da COP31'de başlatıldı.** Görev gücü, deniz taşımacılığı, enerji, su ürünleri ve deniz ekosistemlerinin korunması gibi alanlarda çalışan uzman kuruluşları hükümetlerle buluşturarak teknik desteğe ve finansmana erişimi kolaylaştırmayı hedefliyor. Ülkeler arasında deneyim paylaşılması, bakanlıklar arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi ve uygulamadaki ilerlemenin izlenmesi de girişimin amaçları arasında.

- **COP31'de, AB Komisyonunun İklim, Net Sıfır ve Temiz Büyümeden Sorumlu Üyesi Wopke Hoekstra,** COP31'in öncelikle mevcut taahhütlerin yerine getirilmesine ve uygulamaya odaklanması gerektiğini vurgulayarak, "Değerlendirmemize göre strateji konusunda oldukça ilerideyiz ancak somut etki yaratma, taahhütleri yerine getirme ve uygulama konusunda geride kalıyoruz. Açıkça söylemek gerekirse, daha fazla ilerleme kaydetmemiz gereken alanlar bunlar." dedi.

- **Norveç ve İzlanda'ya 1 Ocak 2027 tarihinden itibaren yapılacak ithalatlar için** EU CBAM yükümlülükleri geçerli olacak. Avrupa Ekonomik Alanı (EEA) Anlaşması'na EU CBAM Tüzüğü'nün dahil edilmesi kararının getirdiği bir yükümlülük olduğu açıklanan yeni düzenlemeyle **alüminyum, demir-çelik, gübre ve çimento sektörlerinde** 50 tonluk eşik değeri her ülke için ayrı ayrı hesaplanmayacak; Avrupa Birliği (AB), Norveç ve İzlanda gümrük bölgelerine yapılan toplam ithalat miktarı kümülatif olarak birleştirilerek değerlendirilecek. CBAM yükümlülükleri dahilinde Norveç veya İzlanda'da yerleşik olup geçerli eşik değeri aşan CBAM ürünleri ithalatçılarının ya da dolaylı gümrük temsilcilerinin yetkilendirilmiş CBAM beyan sahibi haline gelmesi gerekecek; **yetkilendirme başvurularını 31 Mart 2027 tarihine kadar sunanlar için belirli esneklikler sağlanacak.**

- AB Konseyi ile Avrupa Parlamentosu (AP), temiz enerjiye geçişi hızlandırmak amacıyla yenilenebilir enerji projeleri, enerji depolama tesisleri, şarj istasyonları ve elektrik ile doğal gaz altyapısına ilişkin izin süreçlerini kolaylaştıracak düzenleme üzerinde uzlaştı. **Avrupa Şebekeleri Paketi** kapsamındaki düzenleme, yenilenebilir enerji ve elektrik şebekesi projelerine üstün kamu yararı kapsamında öncelik verilmesine ve izin süreçlerinin ara aşamalarında yetkili makamların yanıt vermemesinin zımni onay sayılmasına imkân tanıyor. **Böylece AB'de yaklaşık 10 yıl süren elektrik iletim projelerinde toplam sürenin yarısını oluşturan izin işlemlerinin kısaltılması hedefleniyor**. Düzenleme, **AP ve üye ülkelerin resmî onayının ardından yürürlüğe girecek.**

- **UNCTAD'ın** Kasım ayı Global Trade Update raporu, **iklim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde uluslararası ticaretin rolünü inceliyor.** Yenilenebilir enerji ekipmanları, enerji verimliliği teknolojileri ve düşük karbonlu üretim çözümleri uluslararası ticarette büyüyen bir alan olmaya devam ederken öne çıkan veriler şu şekilde:
  - Güneş ve rüzgâr enerjisi değer zincirleriyle bağlantılı ürünlerin küresel ihracatı 2025'te 1,8 trilyon doları aştı.
  - 2016–2021 döneminde imzalanan ticaret anlaşmalarının yarısından fazlasında iklimle ilgili hükümler yer aldı.
  - Bununla birlikte, incelenen iklim hükümlerinin yalnızca %7'si tarife ve tarife dışı engellerin azaltılmasına yönelik.
  - UNCTAD, iklim teknolojilerine erişimin kolaylaştırılması ve ticaret politikalarının iklim hedefleriyle daha uyumlu hale getirilmesi gerektiğini vurguluyor.

  Detay için: Rapor

Kaynakça: TİM; Eurostat; Resmi Gazete; Dünya Gazetesi; Ekonomim; https://oceanconservancy.org/; https://eur-lex.europa.eu/; VDMA; OECD; World Bank; UNCTAD; Destatis; Reuters; www.agbi.com; www.bloomberght.com